

Datum
2021-07-27
Vår referens
Louise Lagerlund
Stadsjurist
louise.lagerlund@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Kulturdepartementet - Immunitet för utställningsföremål - Betänkande av Utredningen om skydd mot processuella åtgärder för inlånade kulturföremål (SOU 2021:28) STK-2021-779

Sammanfattning

Malmö stad genom Malmö Museer har beretts tillfälle att avge yttrande över utredningen ”Immunitet för utställningsföremål” - betänkande av ”Utredningen om skydd mot processuella åtgärder för inlånade kulturföremål” SOU 2021:28. Betänkandet har remitterats till kulturnämnden (Malmö Museer). Det förordas att kommunstyrelsens arbetsutskott ställer sig bakom de av kulturnämnden framförda synpunkterna och till kulturdepartementet avger yttrande vari kulturnämndens yttrande återopas.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och sänder det till Kulturdepartementet.

Beslutsunderlag

- Immunitet för utställningsföremål - Betänkande av Utredningen om skydd mot processuella åtgärder för inlånade kulturföremål
- Remiss från Kulturdepartementet
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210809 Remiss från Kulturdepartementet - Immunitet för utställningsföremål - Betänkande av Utredningen om skydd mot processuella åtgärder för inlånade kulturföremål (SOU 2021:2)
- Remissvar från kulturnämnden
- Kulturnämnden beslut 210616 § 66
- Förslag till yttrande

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-08-09
Kommunstyrelsen 2021-08-18

Beslutet skickas till

Kulturdepartementet
Kulturnämnden, Malmö Museer

Ärendet

Malmö stad genom Malmö Museer har beretts tillfälle att avge yttrande över utredningen ”Immunitet för utställningsföremål” - betänkande av ”Utredningen om skydd mot processuella åtgärder för inlånade kulturföremål” SOU 2021:28.

Förslagen i huvuddrag

I utredningen föreslås i huvudsak följande. Utredningen har haft i uppdrag att föreslå en lag som ger till Sverige från utlandet tillfälligt inlånade kulturföremål ett skydd mot processuella åtgärder under den tid föremålet finns i Sverige för att ställas ut på en utställning. Ambitionen har varit att utforma en lag med ett vidsträckt tillämpningsområde för att därigenom uppfylla det uttalade syftet med en skyddslag, dvs. att främja det internationella kulturutbytet.

Lagen använder benämningen immunitet för att belysa att lagen är avsedd att ge ett omfattande skydd mot alla rättsliga förfaranden i Sverige och mot alla former av beslut och ianspråktaganden inom ramen för ett sådant förfarande.

För att omfatta alla slags föremål som kan vara av intresse att ställa ut vid en utställning, och förhindra tillämpningsproblem, använder lagen benämningen utställningsföremål. Endast de föremål som tillfälligt lånas in för att ställas ut på en offentlig utställning skyddas av lagen. Föremål som lånas in för att bjudas ut till försäljning eller för att på något annat motsvarande sätt användas i ett kommersiellt syfte omfattas inte av lagens tillämpningsområde. Ett utställningsföremål ska vara hemmahörande, dvs. stadigvarande placerat, utanför Sverige. Föremålet kan ägas eller förfogas över av en offentlig institution eller privat aktör. På motsvarande sätt kan den svenska utställningsarrangören (inlånaren) både vara en aktör inom det allmänna museiväsendet eller en privat aktör.

Det är föremålet som är bärare av immuniteten. För att få ett immunitetsskydd krävs ett särskilt tidsbestämt beslut och lagen ställer upp ett antal omständigheter som utgör hinder mot att meddela ett beslut om immunitet. Utredningen föreslår att regeringen bestämmer vilken myndighet som ska handlägga och besluta i ärenden enligt lagen och gör bedömningen att Riksantikvarieämbetet är lämplig för uppdraget.

Lagen föreslås börja gälla den 1 juni 2022.

Remissinstanser

Utredningen har remitterats till kulturnämnden. Kulturnämnden ställer sig positiv till förslagen och har i yttrande bland annat anfört följande.

Kulturnämnden anser att förslaget i sin helhet är bra och menar att lagen kommer att underlätta vid inlån av utställningsföremål samt öka möjligheten att ta emot internationella vandringsutställningar. Kulturnämndens uppfattning är också att skyddsregleringen kommer att öka Sveriges, och därmed även Malmö Museers, attraktionskraft i internationella samarbeten och kulturutbyten, samt även verka för en ökad rörlighet för kulturella yttringar och på så vis utveckla kulturarvet och inkludera fler människor.

Kulturnämnden menar att det är synnerligen viktigt att föremål med okänd proveniens omfattas av förslaget och kulturnämnden anser därför att utredningens förslag att begreppet utställningsföremål används genomgående i lagen är mycket bra. Kulturnämnden anser att 18 månader är en lämplig tid för beslutad immunitet för ett utställningsföremål och understryker vikten av att tiden kan förlängas genom ny ansökan. Kulturnämnden vill också särskilt trycka på vikten av korta handläggningstider för beslut om immunitet då viktiga utställningssamarbeten annars kan försvåras eller till och med gå om intet.

Stadskontorets bedömning

Det förordas att kommunstyrelsens arbetsutskott ställer sig bakom de av kulturnämnden framförda synpunkterna och till kulturdepartementet avger yttrande vari kulturnämndens yttrande åberopas.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör